PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Reilu kauppa on monelle suomalaiselle arkipäiväinen valinta.
TOIMINNANJOHTAJA JANNE SIVONEN, REILUN KAUPAN EDISTÄMISYHDISTYS

Tuulet tuovat meille eksoottisia siivekkäitä

Suomen perhoslajistoon on vakiintunut uusia lajeja viime vuosikymmeninä. Pienelläkin keskilämpötilan nousulla voi olla ratkaiseva merkitys uuden lajin kotiutumiselle.

ANU VALTONEN

Kannussinisiipi vakiintui lajistoome vuosituhannen vaihteessa.

Suomen perhoslajistoon tulee vuosittain eksoottista lisäystä kaukaa etelästä.

Useilla eteläeurooppalaisilla ja pohjoisafrikkalaisilla perhoslajeilla on taipumusta lähteä pohjoiseen parempien elinolojen perässä. Suotuisten tuulien siivittäminä ne lentävät meille asti.

Perhosten vaeltamisessa tuulilla ja ilmavirtauksilla on keskeinen merkitys. Nopeasti liikkuvat ilmamassat kuljettavat perhosen muutamassa tunnissa Suomenlahden ylitse.

Loppukesän joutomailla kannattaa olla valppaana, sillä koskaan ei tiedä, milloin eksoottinen siivekäs osuu kohdalle.

Kylmä talvi asettaa rajoituksensa uusien perhoslajien kotiutumiselle. Vaeltajaperhoset tai niiden kehitysasteet menehtyvät useimmiten syyspakkasiin ja ankaraan talveen.

Ilmaston lämpeneminen tuo tähänkin muutosta, sillä jo pienellä keskilämpötilan nousulla voi olla ratkaiseva merkitys uuden lajin vakiintumiselle.

Uusia perhosia vakiintunut Suomen lajistoon

Kannussinisiipi kulkeutui tuulten mukana Suomeen vuonna 1999 ja vakiintui lajistoomme. Aiemmin vain muutamia kymmeniä kertoja nähtyä suurharvinaisuutta tavataan nykyään vuosittain Etelä- ja Kaakkois-Suomessa.

TUOMO KOMULAINEN

Vaeltavan kaaliperhosen erottaa kotimaisesta lanttuperhosesta sen lähes puolet suurempi koko.

Kannussinisiiven tunnistaa muista sinisiivistä siitä, että sillä on takasiivissään pitkät ulokkeet kuten ritariperhosella. Kannussinisiipi on kehno lentäjä, minkä vuoksi tuulet ratkaisevat sen leviämisen.

Neitoperhonen oli vielä toisen maailmansodan jälkeen tilapäinen vaeltaja meillä, mutta se on onnistunut vakiintumaan Etelä- ja Keski-Suomeen ja jopa Oulun korkeudelle asti.

Samoin aiemmin pelkästään vaeltavina esiintyneet kaali- ja naurisperhonen saattavat vakiintua Etelä-Suomeen, sillä niillä on havaittu toistuvasti täällä talvehtineita kantoja.

Kaikkein leudoimpina talvina jopa niinkin eteläisten lajien kuin amiraalin ja etelänpäiväkiitäjän talvehtimisesta on tehty muutamia yksittäishavaintoja. Jotta ne vakiintuisivat Suomeen, ilmaston täytyisi lämmetä todella paljon.

Amiraalin ja etelänpäiväkiitäjän vakituinen elinalue on eteläisimmässä Saksassa ja Unkarissa.

Ohdakeperhonen on vielä eteläisempi ja talvehtii Euroopassa vain Välimeren ilmastossa.

TUOMO KOMULAINEN
Kirjoittaja on harrastanut perhosia vuodesta 1991 lähtien.

Isonokkosperhoset vaelsivat maahamme

Kaakkoiset ilmavirtaukset ovat kuljettaneet eteläiseen Suomeen massoittain harvoin tavattavia isonokkosperhosia. Meille vaeltaneet yksilöt ovat kotoisin Venäjän Euroopanpuoleisista osista.

”Isonokkosperhosia on tänä vuonna täytynyt kehittyä Venäjällä mielettömät määrät, kun niitä on lentänyt Etelä-Suomeenkin näin valtavasti, jopa miljardeja”, Suomen Perhostutkijain seuran toiminnanjohtaja **Jari Kaitila** kertoo.

Isonokkosperhonen muistuttaa nimensä mukaisesti nokkosperhosta. Kooltaan se on kuitenkin kuin neitoperhonen, siipien kärkiväli on kuudesta seitsemään senttiä.

Vielä 1990-luvulla isonokkosperhosia oli havaittu Suomessa vain puolisensataa, mutta 2000-luvulla havainnot ovat lisääntyneet.

Kaitilan mukaan uusien havaintojen taustalla on isonokkosperhosen laajempi leviämisliike Balkanilta Suomeen.

”Aina 1950-luvulle isonokkosperhonen oli yleinen itäisessä Keski-Euroopassa ja Baltiassa. Todennäköisesti myös Suomessa lajilla oli tuolloin vakituinen kanta.”

Sitten laji taantui nopeasti häviten laajoilta alueilta kokonaan.

”Paikoin esimerkiksi joihinkin Balkanin ja itäisen Keski-Euroopan vuoristoihin sekä Länsi-Viron Ligulaan jäi pieniä kantoja. Nyt laji on laajamittaisesti palaamassa entisille elinalueilleen”, Kaitila sanoo.

Kanta vahvistuu

Kaitilan mukaan isonokkosperhosen uudet kotimaiset kannat ovat toistaiseksi olleet pieniä ja tilapäisiä. Vain Imatran seudulla esiintyminen on ollut vakaampaa.

Kotimaiset isonokkosperhoset ovat jo kuoriutuneet ja talvehtivat yhdessä Venäjältä vaeltaneiden kanssa.

> Tuleva talvi osoittaa, asettuuko isonokkosperhonen maahamme pysyvästi.

Isonokkosperhonen talvehtii aikuisena kuten suruvaippa ja neitoperhonenkin. Onnistuneesti talvehtineet etsivät ensi keväänä kumppanin ja pariutuvat.

”Koska isonokkosperhosen toukan ravintokasveja, pajuja, on riittämiin, tämä vaellus voi vahvistaa merkittävästi lajin kantoja maassamme.”

Monenlaisia elinympäristöjä

Suomeen vaeltaneet isonokkosperhoset ovat jo asettuneet talvilevolle. Keväällä niitä voi havaita hyvin monenlaisissa avoimissa ympäristöissä.

Laji hakeutuu mielellään suojaisiin ja lämpimiin metsänreunoihin ja myös kaupunkien puistoihin, joissa kasvaa jaloja lehtipuita.

Erityisen mieltynyt se on lahoihin ja vaurioituneisiin puihin, joiden rungosta ja oksista se imee nesteitä. Laji imee myös käyneitä hedelmiä.

Suomen lyhyt kesä ja kylmä ilmasto asettavat rajoituksensa tänne leviävien perhoslajien kotiutumiselle.

Tuleva talvi osoittaa, asettuuko isonokkosperhonen maahamme pysyvästi.

”Ainakin etelärannikolla ja Itä-Suomessa sen talvehtiminen ja lisääntyminen voi onnistua”, Kaitila arvelee.

”Loppukevään takatalvi yöpakkasineen on todennäköisesti suurin ongelma. Liian aikaisin munitut munat ja niistä kuoriutuvat toukat kuolevat herkästi pakkasiin.”

TUOMO KOMULAINEN

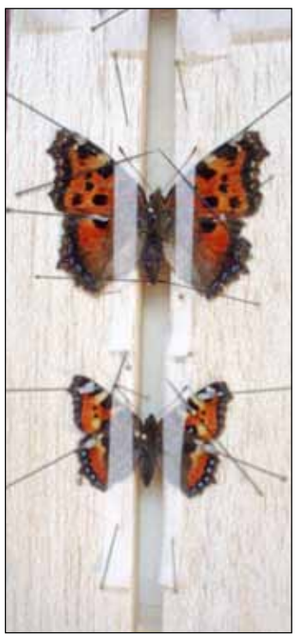

Venäjältä vaeltanut isonokkosperhonen on nimensä mukaisesti lähes puolet suurempi kuin kotimainen nokkosperhonen.

LUKENUT MIES

Kylmä sota kylässä

Helsingin nuorisofestivaali 1962 oli puhdaspiirteisin kylmän sodan suurtapahtuma Suomen historiassa, ylittämätön huipentuma, sanoo tohtori **Joni Krekola**.

Onko Neuvostoliiton junailema nuorisofestivaali suurin kansainvälinen tapahtuma Suomen historiassa, kuten väitetään? Osallistujia oli 13 000 eli reilusti enemmän kuin olympialaisissa 1952. Turistit sen sijaan loistivat poissaolollaan.

Neuvostoliitto alkoi sodan jälkeen vyöryttää maailman nuorisoa sosialismin puolelle massiivisilla joukkotapahtumilla. Ensin juhlittiin itäblokin pääkaupungeissa. Sitten kokeiltiin puolueettomia kapitalistimaita, 1959 Wienissä ja sitten Helsingissä.

Läntinen kokeilu päättyi siihen. Koska vastahakoiset läntiset isäntävaltiot eivät ottaneet osaa kustannuksiin, juhlat jäivät paljon vaatimattomammiksi

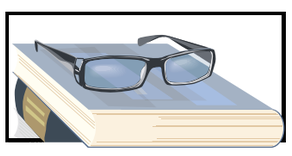

kuin kommunistien omissa maissa.

Puolueettoman Suomen johdolle festivaali oli hankala tapahtuma, koska maailmalla kylmä sota leimusi kiivaimmillaan.

Suomessa presidentti Kekkosen ulkopolitiikka nautti vielä väkevää vastustusta.

Aivan ilmeisesti Kekkonen pelkäsi läntisen maailman ryntäävän järjestämään festivaalimellakoita Helsingin kaduille ja suomalaisten paukkupääoikeistolaisten syöksyvän riemuiten osapuoleksi. Siinä olisi uskottavuus Moskovassa minimissä.

Pahimmasta selvittiin. Länsi toimitti lähinnä paperisaastetta ja muutama lättähattu hulinoi ylioppilastalon nakkijonossa. Poliisi hajotti kasaantumat ja siviileissä tapahtumia seurannut humalainen poliisikomentajakin lyötiin pampulla katuun.

Festivaaleja sivusta seurannut Kekkonen närkästyi kuitenkin hulinoita niin, että lähti unkarilaisten konserttiin.

Muuten suomalaiset eivät kommunistien juhliin osallistuneet. Eivät he niistä juuri tienneetkään, koska vapaa länsimielinen lehdistömme ei niistä mitään kirjoittanut.

Festivaalin järjestivät nimellisesti suomalaiset kommunistit pitkälle Moskovan rahoilla ja tuella. Kun esimerkiksi majoitustiloista puuttui sänkyjä, ystävävaltiot auttoivat mielellään. Neuvostoliittolaiset sängyt hajosivat, itäsaksalaiset myöhästyivät ja puolalaiset eivät tulleet koskaan perille. Ihanaa reaalisosialismia.

PEKKA ALAROTU
Joni Krekola: Maailma kylässä 1962. Helsingin nuorisofestivaali. 309 sivua. Like.

Reilun kauppa kasvattanut suosiotaan

Reilun kaupan tuotteisiin käytettiin maailmanlaajuisesti 4,9 miljardia euroa vuonna 2011. Myynti kasvoi 12 prosenttia vuodesta 2010. Reilun kaupan tuotteita on myynnissä yli 120 maassa.

”Suomi on kansainvälisesti verrattuna hienosti neljännellä sijalla, kun mitataan Reilun kaupan tuotteiden kulutusta asukasta kohden”, iloitsee Reilun kaupan edistämisyhdistyksen toiminnanjohtaja **Janne Sivonen**.

”Tämä osoittaa, että Reilu kauppa on monelle suomalaiselle arkipäiväinen valinta. Tuloksessa näkyy myös kansalaisyhteiskunnan ja aktiivisten vapaaehtoisten työ reilumpien kaupan ehtojen edistämiseksi.”

Tukee viljelijää

Reilun kaupan tuotteesta, joita myyvät sekä pienet että suuret yritykset, maksetaan viljelijälle vähintään takuuhinta, joka kattaa ympäristön ja ihmisten kannalta kestävän tuotannon kustannukset.

Takuuhinta on viljelijälle turvaverkko maailmanmarkkinahintojen heilahteluja vastaan.

Reilun kaupan tuotteiden myynnistä saatavien tulojen lisäksi viljelijät ja työntekijät saivat viime vuonna 65 miljoonaa euroa Reilun kaupan lisää.

Lisän käytöstä päätetään demokraattisesti osuuskunnissa ja tiloilla. Se käytetään koko yhteisöä hyödyttäviin hankkeisiin, kuten viljelysmenetelmien kehittämiseen ja jatkojalostuslaitteiden hankkimiseen, ammatilliseen koulutukseen ja terveydenhuoltoon.

MT

Farmarin mahtimarkkinat

Ostetaan

Etsin wanhaa, purettua kaakeliuunia. P. 0500 977688.

Ostetaan **maa- ja metsätaloustuotteita**

Joulukuuseksi kelpaavia kuusia ja kuusikoita. Myös vuokraus. P. 050 5842080.

Ostetaan **kiintiöitä**

Ostetaan maitokiintiötä alueelta c2p.Tarjoa! P. 040 7540207 / 040 7026828.

Jätä ilmoitus p. 020 413 2321 MAASEUDUN TULEVAISUUS

Ostetaan **koneita**

LEIKKUUPUIMUREITA KUNNOSSA OLEVIA SEKÄ KORJATTAVAKSI MF, Claas, Fahr, John Deere, Volvo ja Sampo 500-680. p. 040 8765516.

Kasvinsuojeluruisku 1000-1300 l. P. 040 5849140.

Ostamme käteisellä: M-B, Man, Volvo, Scania, ym. k-autot ja moottorit. Euro-Teli Oy, Hki p. 0400-646200, 0500-659678

KOVA- JA PYÖRÖPAALAIMIA Claas, Welger, John Deere, International, MF, Rivierre Casalis. Myös korjattavaksi. P. 040 3739327.

Ostetaan **kiinteistöjä**

MAATILAT, METSÄTILAT, KARTANOT, PIENTILAT erittäin kysyttyjä kauttamme. Hoidamme kaupat huomiota herättämättä yli 25 vuoden kokemuksella. Ei kuluja ellei kauppaa. Soita ja tarjoa 050 3043088, www.hehtaariporssi.fi
HÄMEEN MAATILAKIINTEISTÖT LKV

Itä-Suomesta hyväpuustoinen metsätila. P. 044 5100386.

Koneet ja tarvikkeet

Myydään **maataloustarvikkeita**

Maahantuojalta maatalouteen:
SEMPERIT
- Elevaattorihihnat, -kupit ja -pultit
- Puimureiden kiila-, latta- ja variaattorihihnat
- Pyöröpaalaintenhihnat ja liittimet
- Lieteimu- ja muut letkut
- Kiila- ja kuljetinhihnat kaikkiin koneisiin
- Kumilevyt, tiivistelmäkumit, parsimatot jne
- Kuljetinrullat

Laaja valikoima - Edulliset hinnat
www.halikonkumipalvelu.fi
HALIKON KUMIPALVELU OY
Salaistentie 652, 24240 Salo, p. 02-721 6666, fax. -721 6655
Betjäning också på svenska, p. 02 7216663.

ELEVAATTORI
-HIHNAT
-KUPIT
-PULTIT
KAIKKIIN MERKKEIHIN
www.halikonkumipalvelu.fi
HALIKON KUMIPALVELU OY
Salaistentie 652, 24240 Salo
p. 02 7216666, fax. -7216655

FARMEX PERUSKUNNOSTUS
Öljysäiliöt kuntoon - jo 20 vuoden ajan
Kysy lisää 06-484 6330
www.farmtools.fi

Viljelijät! Säästä lannoitekuluista.
Tilaa nyt, maksa 1.10.2012 25% ja 1.10.2013 75%, ilman korkoa.
Katso: biosuomi.fi P. 050 2694.

Kestotilaajan etuja:
Lukuoikeudet Maaseudun Tulevaisuuden ja Kantrin näköislehtiin sekä arkistoihin
Lukuoikeus internetin sääpalveluun
Suomalainen Maaseutu -lehti 12 x vuodessa
MAASEUDUN TULEVAISUUS

Myydään **maatalouskoneita**

Jeantil paalisilppuri
Paalisilppureiden kuningas
- Nopea, tehokas ja helppokäyttöinen
- Varmatoiminen myös jäisellä rehulla
- Pieni voimantarve, edullinen käyttää
- Suomi talvivarustus kaupanpäälle
- Markkinoiden tehokkain silputusroottori

Käytetyt:

Agronic	2.900,-
Elho	4.900,-
Agronic	5.900,-
Agronic	6.900,-
Jeantil PR 2000	10.900 ,-

Kysy lisää:
0424–720 600
www.kjellman.fi
kjellman.fi Ytteresse, Pirkkala

Jämsän ammattiopisto
ao
MYYTÄVÄÄ KALUSTOA
Jämsän ammattiopisto myy tarjousten perusteella:
- Sampo 680 leikkuupuimuri, vm. -86
- Junkkari-Simulta KH kylvölannoitin 2,5 m, vm. -96
- Överum CX 490 H paluuaura, vm. -01
- Bogballe lannoitteen levitin, vm. -04

Tiedustelut: ossi.kattilakoski@jao.fi
Tarjoukset 6.9.2012 mennessä: sirpa.laakso@jao.fi

- Lokomo 910, vm. -89
- Volvo BM Valmet 705, vm. -85
- Valtra 815 + puutavarakärry

Tiedustelut: olavi.naumanen@jao.fi
Tarjoukset 6.9.2012 mennessä: jarmo.nikkanen@jao.fi

Koneet myydään arvonlisäverollisina.
Myyjällä on oikeus hylätä tai hyväksyä tarjous.
www.jao.fi

Tuleeko liikaa heinää? Onko olkipahnaa liikaa?
McCONNEL vaakamurskaimella puhdistusniität ja murskaat.
0500-567611 ekotjanst.fi
045-8962992 050-4103603

Heti varastosta
CHIEFTAIN LAVETTEJA
2- ja 3-aks. koneiden/paalien kuljetukseen, jarrut joka pyörässä, käsijarru, jousirampit, aisajousitus, työkalulaatikko. Lisävarusteena taakse lavan tasoituslevy, lavan levikkeet.
www.pohjanmaanylijaamatuote.fi
P. 0400-763201 Ilmajoki/Tero Talvitie

1850 €
Erä uusia Kosiarka lierioniittokoneita!
Työleveys 1,85 m, hammaspyöräveto, 2 lieriötä, vapaakytkin, jousilaukaisu, kuljetusasento taakse käännettynä!
HP. 1850 € sis alv. Veroton h. 1504 €.
HETI VARASTOSTA!
P. 0400 763201, Ilmajoki.
pohjamaanylijaamatuote.fi